

Porozumienie inwestycyjne, czyli dlaczego to (jeszcze) nie działa

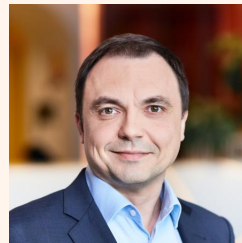

W dobie globalnej rywalizacji o kapitał, kluczowe staje się poszukiwanie unikalnych instrumentów, które mogą wyróżnić dany kraj na tle konkurencji. W tym kontekście, warto przyjrzeć się bliżej porozumieniu inwestycyjnemu – rozwiązaniu dostępnemu zaledwie w kilku państwach na świecie, w tym w Polsce.

Pomimo istotnych korzyści, które może dać zawarcie porozumienia, do tej pory potencjał tego instrumentu pozostaje w naszym kraju niedoceniony. Tymczasem wartość inwestycji w porównaniu do Produktu Krajowego Brutto w Polsce jest dalece niewystarczająca. By jednak zrealizować nasze aspiracje potrzeba jest wnikliwej analizy potrzeb inwestorów. Na czym polega porozumienie inwestycyjne? Jest to umowa zawierana z Ministrem Finansów, która w sposób kompleksowy określa skutki podatkowe planowanej lub rozpoczętej inwestycji prowadzonej na terytorium Polski.

W niniejszym raporcie przyglądamy się z bliska porozumieniu inwestycyjnemu, identyfikując obszary ewentualnych modyfikacji, które mogłyby uczynić je bardziej atrakcyjnym i zwiększyć jego popularność wśród inwestorów. Korzyści mogą okazać się dla wszystkich interesariuszy bardzo wysokie.

Tomasz Kassel

Partner zarządzający działem
podatkowo-prawnym PwC Polska

Andrzej Zubik

Partner w dziale podatkowo-prawnym
PwC Polska

Kluczowe wnioski z raportu

1 Porozumienie inwestycyjne jest dostępne dla dużych projektów (o wartości co najmniej 50 mln zł) realizowanych zarówno przez firmy krajowe jak i zagraniczne.

2 Obniżenie w 2025 r. progu wartości inwestycji (ze 100 do 50 mln zł) zwiększyło grupę inwestorów, którzy mogą ubiegać się o zawarcie porozumienia inwestycyjnego. Wciąż jeszcze nie wpłynęło to na zwiększenie liczby złożonych wniosków.

3 Wśród narzędzi ochrony podatkowej dostępnych w ramach porozumienia inwestycyjnego brak opinii o stosowaniu przez płatnika preferencji przy poborze zryczałtowanego podatku u źródła.

4 Porozumienie nie daje również ochrony w zakresie zasad alokacji dochodu od działalności zwolnionej z podatku (np. w ramach PSI).

5 Aby zwiększyć atrakcyjność tego instrumentu podatkowego ustawodawca powinien rozważyć zmiany legislacyjne właśnie w tych obszarach.

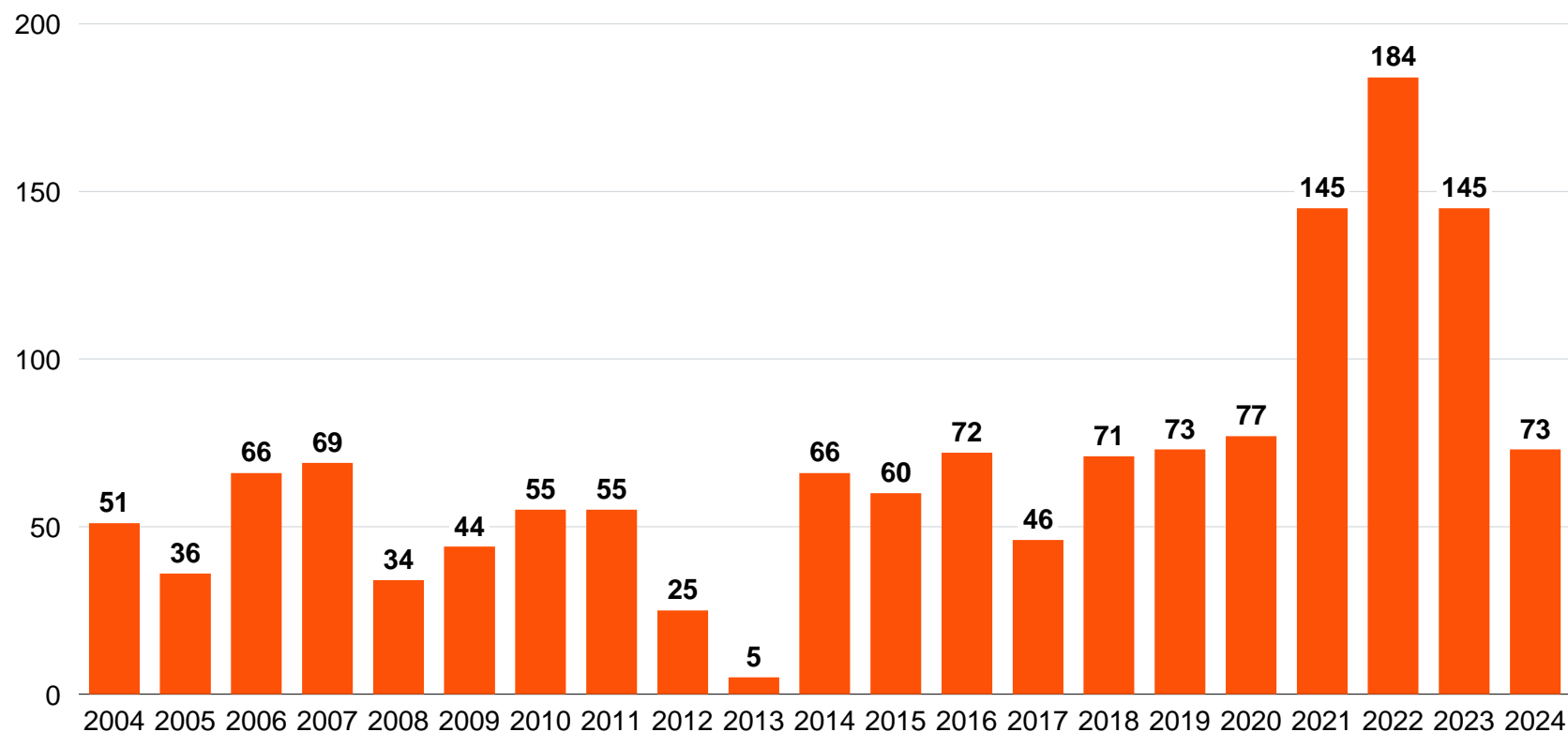
6 Opłata za zawarcie porozumienia inwestycyjnego na pierwszy rzut oka może się wydawać wysoka (wynosi ona od 100 do 300 tys zł). Biorąc jednak pod uwagę fakt, że poza samą formalną ochroną przed ryzykiem podatkowym inwestor otrzymuje dedykowaną opiekę Centrum Obsługi Podatkowej Inwestora w Ministerstwie Finansów zarówno w trakcie zawierania porozumienia jak i w okresie jego obowiązywania, koszt ten nie wydaje się nadmierny.

Polska wydaje się nadal atrakcyjna dla inwestorów, ale czy wykorzystujemy wszystkie instrumenty wsparcia ...

Prognozy dotyczące światowych inwestycji w 2024 r. wskazują na stagnację lub co najwyżej umiarkowany wzrost. Spowolnienie to dało się odczuć także w Polsce.

Choć napływ inwestycji zagranicznych w Polsce w 2024 r. był niższy niż w latach ubiegłych, nastąpił on po rekordowym w zakresie wartości inwestycji okresie 2021-2023.

Inwestycje bezpośrednie w Polsce (mld PLN)

Źródło: NBP

... mamy wysokie aspiracje i moglibyśmy być wyżej w rankingach

Polska wydaje się więc nadal atrakcyjną lokalizacją dla inwestorów.

Potwierdzają to choćby wysokie notowania Polski w licznych rankingach atrakcyjności, zarówno w odniesieniu do innych państw regionu Europy Środkowo-Wschodniej, jak i świata.

Główne wskaźniki atrakcyjności inwestycyjnej – pozycja Polski w rankingu

IMD World Competitiveness Ranking **43**

WIPO Global Innovation Index Ranking **38**

Transparency International Corruption Perceptions Index **45**

World Bank Logistics Performance Index **26**

EF English Proficiency Index **13**

Polski system podatkowy wciąż nie jest na tyle zachęcający, by inwestorzy istotnie zwiększali wartość projektów

Stabilny i przewidywalny system podatkowy jest jednym z kluczowych czynników wpływających na decyzje inwestorów o lokowaniu kapitału w danym kraju. Inwestorzy zagraniczni zwracają uwagę nie tylko na atrakcyjne stawki podatkowe, ulgi i zachęty, ale także na przejrzystość lokalnych regulacji, która pozwala na ograniczenie biurokracji.

Jaki jest system podatkowy w Polsce?

Polska ma drugi najbardziej skomplikowany system podatkowy według organizacji Tax Complexity Index (obejmującej 64 kraje)

– Raport Parlamentu Europejskiego "Overview on the tax compliance costs faced by European enterprises – with a focus on SMEs", 2023 r.

72% przebadanych dyrektorów finansowych (CFO) uważa, że jednym z najważniejszych wyzwań w obszarze podatkowym są niejasne przepisy

– badanie CFO Compass Tax Survey, PwC, 2022 r.

Polska – International Tax Competitiveness Index

2022

28/38

2023

33/38

2024

31/38

Jak pomóc inwestorom w konfrontacji z systemem podatkowym? Rozwiązaniem może być porozumienie inwestycyjne

Jednym z rozwiązań może być zawarcie z Ministrem Finansów porozumienia inwestycyjnego.

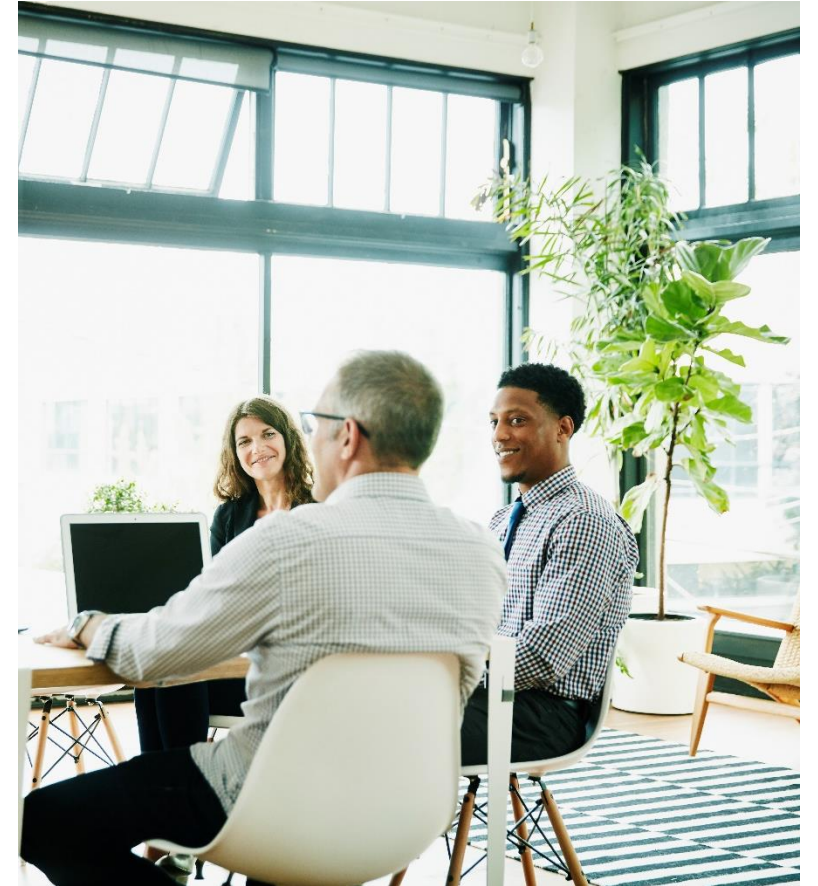
Porozumienie inwestycyjne jest **umową zawieraną z Ministrem Finansów, która w sposób kompleksowy określa skutki podatkowe** planowanej lub rozpoczętej inwestycji prowadzonej na terytorium Polski.

Jest to narzędzie dostępne w Polsce od 1 stycznia 2022 r., mające na celu zapewnienie **bezpieczeństwa podatkowego inwestycji przy maksymalnym możliwym uproszczeniu koniecznych procedur.**

Podobne narzędzie funkcjonuje na przykład we Włoszech pod nazwą **L'interpello sui nuovi investimenti** i dotyczy inwestycji o wartości co najmniej 15 mln euro.

Korzyści z zawarcia porozumienia inwestycyjnego

Przekrojowy zakres i szeroka ochrona

Porozumienie inwestycyjne może obejmować 6 instrumentów zabezpieczających inwestora przed ryzykiem podatkowym

Zapewnienie pewności co do skutków podatkowych inwestycji

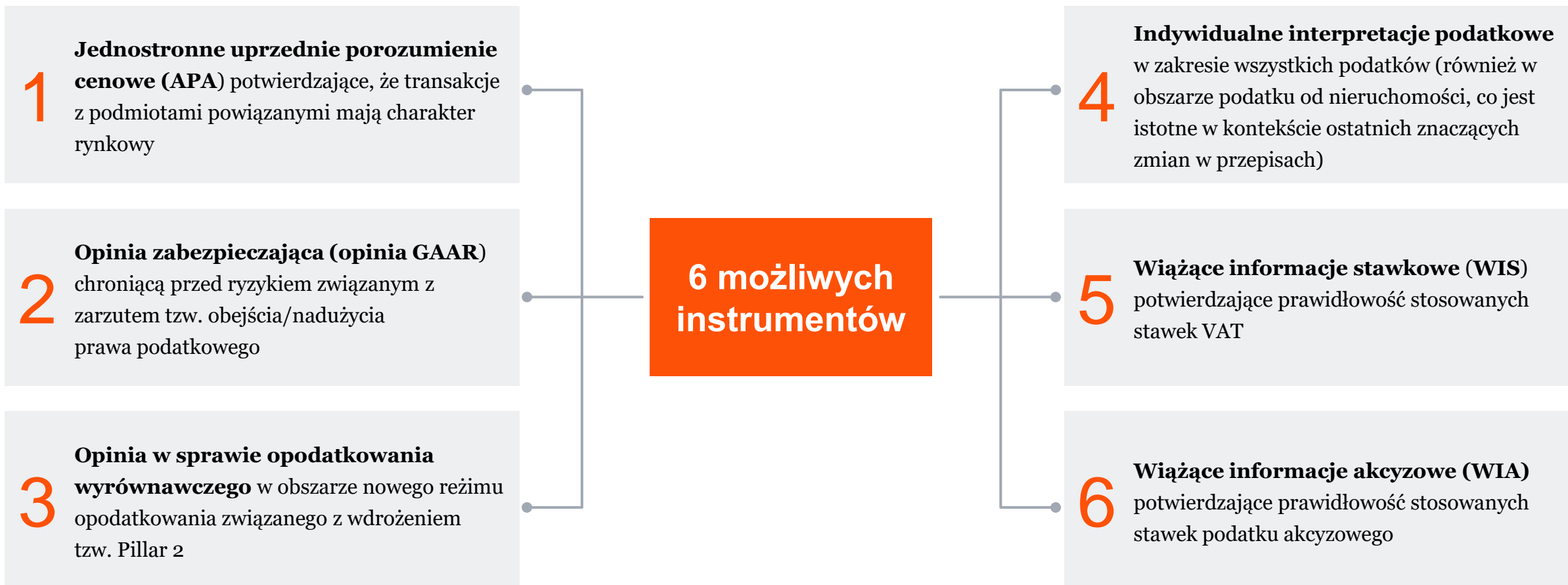
Jest zawierane w formie umowy z Ministrem Finansów i jest wiążące dla inwestora (grupy inwestorów), Ministra Finansów oraz innych organów podatkowych przez cały okres nim objęty.

Spójność, szybkość i elastyczność działania po stronie Ministra Finansów oraz dedykowana opieka Centrum Obsługi Podatkowej Inwestora przez cały okres obowiązywania porozumienia

Postępowanie zmierzające do zawarcia porozumienia inwestycyjnego jest prowadzone przez jeden dedykowany zespół w Ministerstwie Finansów, co pozytywnie wpływa na spójność konkluzji oraz czas tego postępowania. Centrum Obsługi Podatkowej Inwestora w Ministerstwie Finansów wspiera podatnika również w okresie obowiązywania porozumienia, umożliwiając bieżące konsultowanie ewentualnych wątpliwości oraz elastyczne podejście do zmian w stanie faktycznym.

Mechanizmy ochrony podatkowej inwestora dostępne w ramach porozumienia inwestycyjnego

Na razie niedoceniony instrument...

Mając na uwadze liczbę i skalę nowych inwestycji zagranicznych napływających do Polski w ostatnich latach jak również poziom skomplikowania polskiego systemu podatkowego, wydawać by się mogło, że porozumienie inwestycyjne będzie popularne wśród inwestorów zagranicznych.

Tymczasem pomimo korzyści jakie może dawać zawarcie porozumienia inwestycyjnego w dalszym ciągu pozostaje ono instrumentem niedocenionym.

2

Liczba złożonych wniosków o zawarcie porozumienia inwestycyjnego

0

Liczba zawartych porozumień inwestycyjnych

Niewielkie zainteresowanie porozumieniem inwestycyjnym w okresie I 2022 – VI 2025

Gdzie może leżeć przyczyna niskiej popularności tego instrumentu?

Może przyczyną jest wysoki próg wartości inwestycji...

Minimalny próg wartości inwestycji –
do końca 2024 r. wynosił

100 mln PLN

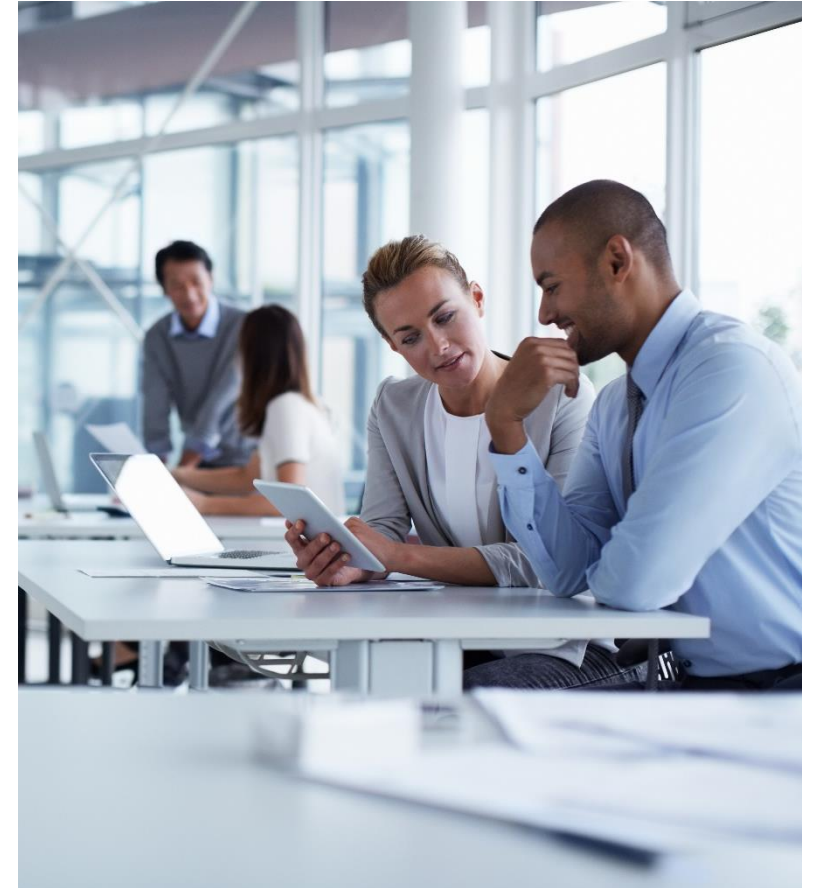
Od początku
2025 r. –

50 mln PLN

Obniżenie progu wartości inwestycji zwiększyło potencjalną grupę inwestorów, którzy mogą ubiegać się o zawarcie porozumienia inwestycyjnego może wpłynąć na zwiększenie jego atrakcyjności wśród inwestorów.

Dla porównania, we Włoszech, gdzie funkcjonuje podobne rozwiązanie, minimalna wartość inwestycji jest podobna i wynosi 15 mln euro (do końca 2022 było to 20 mln euro).

...a może chodzi o wysoki koszt zawarcia porozumienia...

Zawarcie porozumienia inwestycyjnego podlega opłacie od 100 000 do 300 000 zł (w zależności od jego zakresu).

Na pierwszy rzut oka może się ona wydawać wysoka.

Jednak sumując opłaty związane z uzyskaniem poszczególnych narzędzi indywidualnej ochrony podatnika, gdzie przykładowo:

- koszt uprzedniego porozumienia cenowego – do 100 000 zł
- koszt wydania opinii zabezpieczającej (GAAR) – 20 000 zł,
- koszt wydania opinii dotyczącej opodatkowania wyrównawczego to maks. 65 000 zł

wydatek związany z uzyskaniem opinii wydaje się porównywalny.

Jednocześnie w ramach porozumienia inwestor uzyskuje dodatkowe korzyści czyli m. in. spójność rozstrzygnięć, indywidualne podejście i elastyczność procedury.

... czy raczej zbyt wąski zakres ochrony?

W latach 2018-2024 przeprowadzono 1 tys. kontroli celno-skarbowych w obszarze podatku u źródła, z łączną kwotą ustaleń wynoszącą 2 772 999 062 zł.

Porozumienie inwestycyjne nie pokrywa wszystkich zagadnień, które mogłyby być interesujące dla inwestora.

Przykładowo, płatności transgraniczne są nieodzownym elementem funkcjonowania przedsiębiorstw. Jednocześnie rozliczenia w podatku u źródła są intensywnie kontrolowane przez organy podatkowe.

Wśród narzędzi ochrony podatkowej dostępnych w ramach porozumienia inwestycyjnego ustawodawca nie uwzględnił opinii o stosowaniu przez płatnika preferencji przy poborze zryczałtowanego podatku u źródła (dostępnej jako odrębne narzędzie ochrony podatkowej).

Również zasady alokacji dochodów do działalności zwolnionej (np. w ramach Polskiej Strefy Inwestycji) nadal pozostają poza zakresem ochrony.

Aby zwiększyć atrakcyjność instrumentu ustawodawca powinien rozważyć zmiany legislacyjne w tych obszarach.

Czy będzie lepiej? Wpływ Pillar 2...

Od 2025 r. zakres porozumienia inwestycyjnego został rozszerzony o opinię w sprawie opodatkowania wyrównawczego (w ramach tzw. Pillar 2).

Porozumienie inwestycyjne może pomóc w wyjaśnieniu wielu wątpliwości na gruncie Pillar 2 i ograniczeniu ryzyka podatkowego w tym obszarze. W szczególności mogłoby ono dotyczyć skutków ulg podatkowych i kalkulacji efektywnej stawki podatkowej (ETR).

"Wprowadzenie przepisów Pillar 2 w Polsce stanowi ogromne wyzwanie dla przedsiębiorstw działających w skali międzynarodowej. Celem tych regulacji jest zapewnienie minimalnego efektywnego opodatkowania na poziomie 15% dla dużych grup kapitałowych. W praktyce, implementacja tych zasad budzi szereg wątpliwości i problemów, które wymagają starannego przeanalizowania i przygotowania. Jednym z kluczowych obszarów problematycznych jest **wpływ ulg podatkowych na kalkulację efektywnego opodatkowania (ETR – Effective Tax Rate)**. Wdrażanie Pillar 2 w Polsce będzie wymagało zmiany i doprecyzowania wielu kwestii."

Agata Oktawiec

Partnerka w dziale podatkowo-prawnym PwC Polska

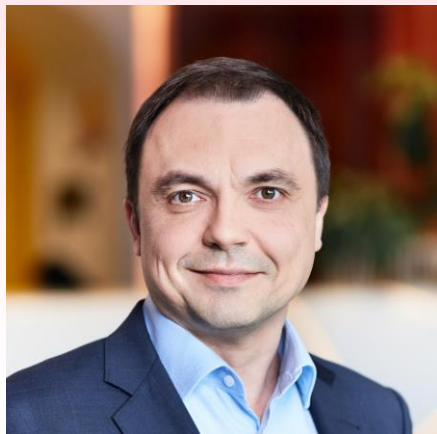
...albo zmian w podatku od nieruchomości

- Nowelizacja przepisów w zakresie podatku od nieruchomości, która weszła w życie z początkiem 2025 r nadal budzi wiele wątpliwości interpretacyjnych.
- Rozbieżne interpretacje przez różne samorządy (odpowiedzialne za weryfikację rozliczeń) prowadzą do odmiennej kwalifikacji identycznych obiektów w zależności od ich lokalizacji.
- Remedium na te problemy może być zawarcie porozumienia inwestycyjnego – w celu zapewnienia spójnego podejścia do opodatkowania majątku, szczególnie w przypadku inwestycji rozproszonych.

Autorzy raportu

Tomasz Kassel

Partner zarządzający działem
Tax, Legal & People | PwC Polska
E: tomasz.kassel@pwc.com
T: +48 502 184 846

Andrzej Zubik

Partner | PwC Polska
E: andrzej.zubik@pwc.com
T: +48 502 184 689

Agata Czerwińska

Dyrektor | PwC Polska
E: agata.czerwinska@pwc.com
T: +48 519 506 839

Katarzyna Maćkowska

Senior Menedżer | PwC Polska
E: katarzyna.mackowska@pwc.com
T: +48 519 508 998